

Oheismateriaali TP2022

HINKU-TAVOITTEISSA ETENEMINEN

Kunnanhallitus

Elinkeinopalvelut

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Eheä maan- käyttö ja kestävä lii- kenne	Markkinoinnilla ja yritysytteis- työllä tähtäämme siihen, että yritystonttien osalta maan- käyttö on tehokasta ja tiivistä.	Tiivis yhteistyö Y-tiimissä ja yritysten kanssa.	Valmis
Resurssivii- sas kulutta- minen ja tuotanto	Sähköisen markkinoinnin ja lii- ketoiminnan edistäminen. Paino- ym. materiaalien ekolo- gisuus.	Painomateriaalien vähentyminen. Säh- köisen tiedon haun lisääntyminen. Hybridimallinen työskentely mahdolli- suuksien mukaan.	Valmis

Hallintoprosessi

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssivii- sas kulutta- minen ja tuotanto	Jatkamme asiakaspalvelumme digi- talisointia ja kehitämme osal- tamme jatkossa kunnassa esimer- kiksi sähköisen allekirjoituksen käyttöönottoa.	Hallinnonalojen yhteistyö ja mahdollisuuksien selvit- täminen.	Toteutuksessa, aikataulussa
Sopeutuva kaupunki- seutu	Kehitämme etätöitä ja kannus- tamme etä- ja hybridipalaverihin sillä, että emme tiedustele ovatko ihmiset missä vaan tarjoamme au- tomaattisesti työkalut paikkariip- pumattomaan työhön.	Huolehdimme sähköisten työvälineiden toimivuu- desta ja avun saamisessa missä ja milloin tahansa. Asian tuominen esiin myös rekrytointiviestinnässä.	Toteutuksessa, aikataulussa
Sopeutuva kaupunki- seutu	Huolehdimme jatkossakin kehittä- vällä otteella hyvän hallinnon to- teutumisesta myös sähköisissä ko- kouksissa. Pyrimme kasvattamaan niiden prosentuaalista määrää myös "uuden normaalin" aikana.	Määrän laskeminen vuosi- tasolla ja sen pohjalta ase- tettava tavoite, että pro- sentuaalinen määrä kasvaa vuosittain.	Valmis

Henkilöstöprosessi

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Eheä maan- käyttö ja kestävä liikenne	Henkilöautolla kuljettujen työmatkojen vähentäminen. 80 % työpäivän aikana tehdyistä matkoista tehdään muutoin kuin henkilöautolla.	Julkisen liikenteen hyödyntäminen, lyhyet matkat kuljetaan jalan. Etätyöpäivien pitäminen myös koronan jälkeen hybridityömallissa.	Toteutuksessa, aikataulussa
Resurssi- viisas kuluttaminen ja tuotanto	Osa koulutuksista etänä myös koronan jälkeen (polttoainepäästöt, kilometrikorvaukset, tarjoilukustannukset).	Vähintään 40 % esihenkilöiden #Kyllä-päivistä järjestetään etänä.	Toteutuksessa, aikataulussa
Resurssi- viisas kuluttaminen ja tuotanto	Työhön liittyvä matkustaminen pidetään hallinnassa rakentamalla työskentelyyn sopivassa suhteessa monikanavaisuutta ja etätyöskentelyä. Mahdollistetaan kokouksiin ja koulutuksiin osallistuminen myös etänä. Suositetaan julkisia liikennevälineitä työliikkumisessa.	Yksikön etätyöohjeen päivittäminen kunnan linjausten mukaan. Kokouskalenterin päivittäminen ja lähi-/etäkokouksista sopiminen siten, että osa kokouksista järjestetään verkossa.	Valmis

Talousprosessi

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Kehittyvä ilmasto- työ	Kestävän elämäntavan ja ruokakasvatuksen avulla pyritään vaikuttamaan kuntalaisten ruokattomuksiin, joilla on merkitystä ympäristön ja yhteiskunnan kestävän kehityksen kannalta osana tätä kokonaisuutta on VARUKE-hanke (vastuulliset ruokapalvelut).	Ruokakasvatusta tehdään joustavasti yli toimialarajojen ja ruokakasvatustyö nähdään kuuluvan tärkeäksi osaksi niin opetus-, kasvatus- kuin ruokapalveluhenkilöstönkin työnkuvaa. Päivittäinen ruokakasvatusta on ennen kaikkea positiivisen ruokailuilmapiirin luomista. Lapsia ja nuoria kannustetaan ja rohkaistaan tutustumaan uusiin makuihin ja ohjataan hyviin ruokailutapoihin. Ruoasta puhutaan kunnioittavasti ja ylläpidetään uteliasta keskustelua ruoan alkuperästä sekä matkasta lautaselle. Päivittäisen ruokailutilanteen lisäksi ruokakasvatusta voidaan harjoittaa ja tukea myös hyvin monella tavalla. Lemppälän kunnassa henkilöstöä kannustetaan vapaasti ideoimaan ja	Toteutuksessa, aikataulussa

		toteuttamaan erilaisia ruokakasvatusta edistäviä toimintoja ja tämän ansiosta monenlaisia toimintamalleja onkin jo käytössä. Osana tätä kokonaisuutta valmistellaan vastuullisuussuunnitelma.	
Resurssi- viisas ku- luttami- nen ja tuotanto	Talouteen liittyvien dokumenttien toimittaminen 100 % sähköisesti. Osto- ja myyntilaskut verkkolas- kuina.	Tuotamme ja tallennamme talouteen liittyvät dokumentit eri tahoille sähköisiä työkaluja hyödyntäen. Vältämme paperisten dokumenttien tulostamista ja lähettämistä. Ostolaskut vastaanotetaan verkkolas- kuina. Myyntilaskujen saajille markkinoidaan e-laskun käyttöönottoa.	Toteu- tuk- sessa, aikatau- lussa
Resurssi- viisas ku- luttami- nen ja tuotanto	Tavoitteena, että viljelijät tietävät miten ilmastonmuutos vaikuttaa maatalouteen, miten maataloudessa voidaan hillitä ilmastonmuutosta, miten siirrytään kohti kestävämpää maataloutta, kestävästä energiamuodoista, kiertotaloudesta, ilmastonmuutoksen sopeutuminen.	Viljelijäkoulutukset, viljelijäkirjeet, maatilojen poikkeusolojen koulutus; Järjestämme yhteistyötahojen kanssa viljelijäkoulutuksia, jossa aiheina mm. ympäristö, luonnonmukainen tuotanto ja alkutuotannon poikkeusolojen varautuminen. Lisätään HINKU:sta tietoa viljelijäkirjeisiin.	Valmis

Hyvinvointilautakunta

Hallinto- ja kehittämispalvelut

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilan- päi- vitys
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Vähennetään työmatkaliikennettä ja tehostetaan käytettävissä olevien työpisteiden käyttöä.	Luodaan koronapandemian jälkeinen monipaikkaisen työn tekemisen malli. Valtaosa hallinto- ja kehittämispalvelujen omista työpisteistä muutetaan mobiilityöpisteiksi.	Valmis
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Siirrytään paperittomaan toimistotyöskentelyyn.	Päätöksentekomenettely, sopimusten hallinta sekä laskujen käsittely hoidetaan sähköisesti eikä paperisia asiakirjoja tulosteta.	Valmis

Terveyspalvelut

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Hoitotarvikkeiden käytössä noudatetaan taloudellisuusperiaatetta.	Tilataan suoraan hoidon tarpeen mukaiset hoitotarvikkeet. Kätsy-hyllytyspalvelun käyttöönotto mahdollistaa optimaalisen ja hoitotyötä palvelevan hoitotarvikevaraston koon ylläpidon.	Valmis
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Kuntosalipalvelua uudistamalla vähennetään asiakkaiden kuljettamista taksilla paikasta toiseen.	Vähintään puolet nykyisten taksilla kuljettavien kuntosaliasiakkaiden käynneistä toteutetaan jatkossa Hyvinvointikioskilla tapahtuvan päivätoiminnan yhteydessä.	Valmis
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Kuntoutuspalveluissa hyödynnetään aiempaa vahvemmin sähköisiä etäkuntoutusmahdollisuuksia.	Käynnistetään etäkuntoutuspalvelu uusille asiakasryhmille vuoden 2021 pilottikokemusten pohjalta.	Toteutuksessa, ei aikataulussa

Vanhus- ja vammaispalvelut

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Hoitotarvikkeiden käytössä noudatetaan taloudellisuusperiaatteita.	Hoitotehtävään parhaiten soveltuvien tarvikkeiden valinta. Yksikkökohtaisen hävikin pienentäminen.	Valmis
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Työkäytössä olevien ajoneuvojen käyttö optimoidaan.	Vältetään turhien ajokilometrien muodostuminen työajoissa; reittisuunnittelu ja ryhmäkuljetukset.	Valmis
Kehittyvä ilmastotyö	Pieniä ilmastotekoja.	Omien asumispalveluyksiköiden pihojen laittaminen käyttökuntoon kesäkausiksi.	Ei aloitettu/Ei toteutunut

Psykososiaaliset palvelut

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Vahvistamalla sähköistä asiointia vähennetään kirjepostin määrää.	Lisätään sähköisesti tehtyjen toimeentulotukihakemusten sekä lastensuojeluilmoitusten osuutta vahvistamalla tiedotusta. Sähköinen asiointi vähentää paperitulosteiden ja kirjepostin määrää.	Valmis
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Tehostetaan käytössä olevien työpisteiden käyttöä.	Lisätään mobiilityöpisteiden määrää siten, että vuodelle 2022 saatavat kolme uutta työntekijää sijoitetaan nykyisin käytettävissä oleviin työtiloihin.	Valmis

Sivistyslautakunta

Hallinto ja seudulliset palvelut

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Edistämme sähköistä palveluasiointia yhteistyössä kuntalaisten kanssa	Lomakkeiden sähköistämisen jatkaminen.	Valmis
Eheä maankäyttö ja kestävä liikenne	Monipaikkatyö ja työmatkaliikunta tukee yksilön työhyvinvointia.	Työntekijöiden hybridityösuunnitelmissa otetaan huomioon työmatkaliikuminen jalan tai pyörällä.	Toteutuksessa, aikataulussa
Kehittyvä ilmastotyö	Lukion ilmastosituritoiminnan tavoitteena on soturitoiminnan levittäminen Lempäälän kouluihin ja lukioihin kautta maan, kampuksen ilmastoystäväisyyden parantaminen ja ilmastositureiden jatkokouluttaminen.	Kouluvierailut ja ilmastosituritoiminnan esittely muille oppilaitoksille Esim. ruokalan hävikkiruoan myynti kaikille kampusalaisille, teemapäivien järjestäminen Koulutuspäivien järjestäminen	Toteutuksessa, aikataulussa

Osake

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Kehittyvä ilmastotyö	Perustoiminnan ja hankkeiden koulutusten ja tapahtumien koulutussisällöissä huomioidaan ympäristönäkökulma. Ympäristö -teemaa voidaan huomioida tarjoamalla koulutuksia nimenomaan ko. teemasta tai ns. piilopetussuunnitelmassa.	Ympäristönäkökulmat keskustellaan kouluttajien kanssa koulutusten sisältöjä sovittaessa, ja myös hankkeiden osatoteuttajien kanssa.	Valmis ✓
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Perustoiminnan ja hankkeiden koulutusten ja tapahtumien työtavat ja menetelmät valitaan ympäristövaikutukset tiedostaen.	Toteutuksia verkkoympäristössä, materiaalit sähköisesti, kulkeminen koulutuspaikoille julkisilla välineillä, tarjoilu reilun kaupan tuotteita ja kasvispainotteista, kahvimaidoille kasvisvaihtoehtoja.	Valmis ✓
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Seudullinen digitaalisen oppimateriaalin tuottamisen hanke.	Tuotetaan digitaalista oppimateriaalia kaikkien seudun opettajien käyttöön.	Valmis ✓

Opetuspalvelut

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Sähköisen palveluasiain kehittäminen.	Opetuspalvelujen sähköisten lomakkeiden kehittäminen ja sähköisen allekirjoitusmahdollisuuden edistäminen. Käytettävissä 1/2022 alkaen.	Valmis ✓
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Etä- ja lähikokouksissa tarkoituksenmukaisuusharkinta.	Pääosin informatiiviset kokoukset pidetään etäkokouksina. Opetuspalvelujen kehyskunnallisissa kokouksissa suositetaan etäkokouksia työmatkaliikenteen vähentämiseksi ja tehokkaan ajankäytön edistämiseksi.	Valmis ✓
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Tehdään kestäviä hankintoja tarveharkintapohjaisesti ja toteutetaan materiaali kierrätystä.	Suoritetaan kestäviä hankintoja kustannustehokkaasti. Toteutetaan oppikirjojen kierrätystä vuosittaisten kuntotarkastusten mahdollistamissa puitteissa.	Valmis ✓

Hakkarin koulu

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Ruokahävikin vähentäminen kouluruokailussa	Hävikin punnitseminen Oppilaskunnan kanssa ideointia palkitsemisesta, kun tavoite toteutuu	Valmis ✓
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Roskien lajittelun kehittäminen Oppilaiden vastuun kasvaminen siitä, että roskat ovat niille kuuluvissa paikoissa.	Lajitteluastiat E-soluun kioskiroskia varten Luokkien pihasiivousvuorot	Valmis ✓
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Oppilaat hahmottavat omia mahdollisuuksiaan ilmastotekoihin	HINKUBINGO ilmastoteoista oppilaiden kesken	Valmis ✓

Kanavan koulu

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Oppilaat ja henkilökunta kierrättävät koulussa. Oppilaat oppivat lisää kierrätyksestä. Koulun materiaalihankinnat tehdään ympäristövaikutukset tiedostaen. Työtavat ja -menetelmät valitaan ympäristövaikutukset tiedostaen.	Luokissa ja henkilökunnan tiloissa sekä ruokailussa on kierrätysastiat. Oppilaat ja henkilökunta osallistuu kierrätyksen suunnitteluun. Erilaisissa töissä käytetään kierrätysmateriaaleja. Globe-tiimi toimii koulun arjen ohjaamisessa kohti kestäväää kehitystä. Paperien kopiointi tehdään harkitusti. Henkilöstö liikkuu työmatkoja tiedostaen. Suositetaan etäkokouksia tilanteen mukaan.	Valmis ✓
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Ruokahävikkiin kiinnitetään huomioita.	Hävikin punnitseminen. Oppilaat ideoimaan palkitsemista, kun tavoite saavutettu. Oppilaiden vastuun kasvaminen.	Toteutuksessa, aikataulussa ●

<p>Kehittyvä ilmastotyö</p>	<p>Vaikuttamisen oppiminen, oppilaiden osallistaminen ilmastotyöhön.</p> <p>Havaintojen tekeminen ja kehittämis-kohteiden etsiminen elinympäristössä.</p> <p>Energian säästö, mm. valojen sammuttaminen.</p> <p>Koulun katolla aurinkovoimala.</p>	<p>7.–9. luokkien BG, FYKE sekä KO, KS opetuksessa kerrataan perusasiat ja syvennetään tietämystä ilmaston muutoksen mekanismeista ja opiskellaan oikeita valintoja sekä osallistavaa vaikuttamista.</p> <p>Energian säästö huomioidaan eri toiminnoissa.</p>	<p>Toteutuksessa, aikataulussa</p> <p></p>
-----------------------------	--	---	---

Kelhon koulu

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Sähkön kulutuksen vähentäminen	Kiinnitämme huomiota valojen sammuttamiseen, ja veden kuluttamisen vähentämiseksi.	Valmis
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Kierrätysmateriaalien käytön lisääminen	Lisäämme käsitoissa ja kuvaamataidossa kierrätysmateriaalien käyttöä.	Valmis

Kuljun koulu

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Eheä maankäyttö ja kestävä liikenne	Oman auton käytön vähentäminen työmatkoihin.	Kampanja henkilökunnan keskuudessa: kimppakyytejä, julkista liikennettä, pyöräilyä	Toteutuksessa, aikataulussa
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Paperin käytön vähentäminen	Digitaalisten oppimateriaalien käytön lisääminen uusien läppärivaunujen hankinnan avulla. Luokkien tykkien ja dokumenttikameroiden pitäminen ajanmukaisina. Turhan tulostamisen karsiminen.	Valmis
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Lajittelun lisääminen luokissa ja henkilökunnan tiloissa.	Jäteastiat eri jätteille luokkiin ja roskakatoksiin.	Toteutuksessa, aikataulussa

Kuokkalan koulu

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Vähennetään ruokahävikkiä.	Kiinnitetään huomiota ruokahävikin määrään. Järjestetään syksyllä ja keväällä hävikin vähentämissiviikko, jolloin luokkien jättämä ruokamäärä punnitaan.	Valmis ✔
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Seurataan ruokahävikkiä koko lukuvuoden ajan viikoittaisella diagrammilla.	Punnitaan hävikkiruoka päivittäin ja tehdään viikon pylvädiagrammi määrästä. Näyttötaulu sijoitetaan astioiden palautuspisteen yläpuolelle, josta oppilaat voivat seurata viikoittaista ruokahävikkiä. Eri-tyishuomiota kiinnitetään, kun ruokalista lähtee uudelle kierrokselle, kuinka käy hävikin.	Valmis ✔
Eheä maankäyttö ja kestävä liikenne	Oppilaiden itsenäinen liikkuminen kouluun.	Kannustetaan oppilaita kulkemaan kouluun kävelen tai pyöräillen.	Toteutuksessa, aikataulussa ●
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Valojen sammuttaminen luokista.	Sammutetaan valot luokista, kun lähdetään.	Toteutuksessa, aikataulussa ●

Lastusten koulu

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Sopeutuva kaupunkiseutu	Huolehtia koulun piha-alueen metsästä.	Karsimme luonnostaan kasvuun lähtenyttä kasvustoa niin, että saamme pajukon sijaan koivujen, mäntyjen, kuusien, haapojen ja pihlajien elinoloja vahvistettua. Näille elinolot näyttäisivät olevan suotuisat, koska ovat luonnostaan siemenistä lähteneet kasvuun. Tilaamme pihaan myös multaa, jolla parannetaan metsänpohjaa. Mahdollisuuksien mukaan istutamme myös uusia taimia metsään. Oppilaita osallistetaan metsän kunnostukseen monin tavoin, korostetaan myös suojelullisia, käyttöön liittyviä asioita.	Valmis ✔
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Jatkaa kierrätysmateriaalien käyttöä käsityöissä ja askarteluissa, sekä	Jatkamme käsityöiden materiaalien osalta hyväksi havaittua linjaa ja esim. nappien tai vetoketjujen tarpeessa lähestymme LeveTeksiä kierrätysmateriaalien saamiseksi. Jätteen lajittelun tehostamiseksi selvitämme keräysastioiden saantimahdollisuutta	Valmis ✔

	tehostaa jätteiden kierrätystä.	tekniseltä isännöitsijältä. Oppilaskunta miettii jätteiden kierrätykseen liittyen tempausta/toimintaa.	
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Tavoitteena on vähentää sähkön kulutusta.	Luokista sammutetaan valot, kun luokkatilassa ei olla. Luokkien lämpötilaa seurataan.	Valmis

Lempoisten koulu

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Energian säästö	Valojen sammuttaminen aina, kun tila on tyhjä.	Toteutuksessa, aikataulussa
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Ruokahävikin vähentäminen.	Oppilas syö sen minkä ottaa. Lisää voi aina hakea. Tämä opetetaan jo eskarista alkaen.	Toteutuksessa, aikataulussa
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Koululla lajitellaan kartonki, paperi, lasi, metalli, muovi ja biojäte. Patterit ym. muu SER-jäte kuljetaan SER-lajitteluun.	Koulussa on riittävät kierrätysastiat ja oppilaat opetetaan lajittelemaan eskarista alkaen.	Toteutuksessa, aikataulussa

Mattilan koulu

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Energian säästö	Valojen sammuttaminen käyttämättömistä tiloista. Sammuta valot, kun lähdet!	Toteutuksessa, aikataulussa
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Ruokahävikin vähentäminen	Syödään, mitä otetaan. Ruokapalvelu kiinnittää huomiota siihen, kuinka paljon ruokaa tulee. Hävikkiruuan määrä on suoraan verrannollinen tiettyihin ruokiin.	Toteutuksessa, aikataulussa
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Jätteiden lajittelu	Kaikissa luokissa jätteidenlajitteluastiat paperi, pahvi, muovi ja sekajäte. Paristot, metalli ja lasi kerätään opehuoneeseen. Ohjaaja (keke-vastaava) hoitaa muovit yleiseen keräyspisteeseen. Koulun pihalla on sekajäte-, paperinkeräys-, pahvinkeräys- ja biojäteastiat. Lasi ja metalli viedään omalla kauppareissulla.	Toteutuksessa, aikataulussa

Eheä maan- käyttö ja kestävä lii- kenne	Pyöräillen tai kävel- len kouluun	Pyöräilyretket Riitiälän lenkki ja Fribagolf-retki Ylämä- elle, pienten kanssa Mantereen tilalle. Opettajat kulkevat mahdollisuuksien mukaan kimppa- kyydeillä. Kävel- len liikkumista pienestä pitäen.	Toteutuk- sessa, ei ai- kataulussa
--	---	--	---

Moision koulu

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilanne- päivitys
Eheä maan- käyttö ja kestävä liikenne	"Omin lihaksin kouluun- kampanjat" Entistä isompi joukko oppilaista kulkee koulumatkat omin voimin eli kävel- len, pyörällä tms. Jatketaan lukuvuoden 2020–2021 kampanjaa myös henkilö- kunnan osalta. Henkilökunnan osalta suunnitelmassa on saada asianmukai- nen ja toimiva pyöräparkki henkilökun- nan käyttöön. Tämä osaltaan rohkai- see henkilökuntaa entistä aktiivisem- min saapumaan kouluun pyörällä. Toi- veena olisi myös saada myös muutama latauspiste autoille (Plugin- hybridi, sähköauto tms.) tulevaisuutta silmällä pitäen.	Kampanja-viikot 2 krt. lukuvuo- dessa. Kouluuntulotapojen las- keminen kampanjaviikoilla. Tie- toiskuja lukuvuoden aikana. On- nistumisten huomioiminen esim. palkitsemalla. Toimiva ja asianmukainen pyö- räparkki huomioiden sähköpyö- rät ym. henkilökunnan käyttöön. Kannustaa henkilökuntaa saapu- maan töihin pyörällä. Hybridi- ja täyssähköautoille muutama latauspiste paikoitus- alueelle.	Toteu- tuk- sessa, aikatau- lussa

Nurmen koulu

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilan- päi- vitys
Uudistuva energian tuo- tanta ja kulu- tus	Luokkien ja muiden tilojen valojen tar- koituksen mukainen käyttäminen.	Valot päällä vain käytettävissä tiloissa ja ihmisten siellä sisällä ollessa.	Val- mis
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Vältetään ruokahä- vikkiä.	Oppilaat ottavat vain sen määrän ruokaa lautasel- leen kuin suunnittelevat syövänsä. asiaa kontrol- loidaan henkilökunnan voimin. Joillakin luokilla asiasta ryhmäkisa; tyhjistä lautasesta saa pisteitä ryhmälle.	Val- mis
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Pyritään materiaa- lien kierrätykseen ja jätteiden lajitte- luun	Eri jätelajeille omat astiansa koulun tiloissa ja ne tyhjennetään vastaaviin isompiin jäteastioihin.	Val- mis

Säjän koulu

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilan- nepäi- vitys
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Luokkien ja muiden koulun tilojen valojen tarkoituksenmukainen käyttäminen.	Pidetään valoja päällä koulun tiloissa (luokat, käytävät ja muut tilat) ainoastaan silloin kuin tiloissa on käyttäjä.	Valmis ✓
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Oppilaat ja koulun aikuiset kierrättävät aktiivisesti koulussa.	Luokissa, opettajien tiloissa ja ruokalassa on kierrätysastiat, joihin lajitellaan ja kierrätetään jätteet ja muut tavarat asianmukaisesti.	Valmis ✓
Eheä maankäyttö ja kestävä liikenne	Pyöräillen tai kävellen mahdollisimman usein kouluun.	Kannustetaan oppilaita kulkemaan kouluun kävellen tai pyöräillen aina mahdollisuuksien mukaan. Haastetaan koulun henkilökunta tulemaan töihin pyöräillen vähintään kerran lukuvuoden aikana.	Valmis ✓

Sääksjärven alakoulu, vuosiluokat 0-6

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilan- nepäi- vitys
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Ruokahävikin vähentäminen kouluruokailussa.	Hävikin punnitseminen. Hävikin määrän seurantaviikot, jolloin palkinto saavutetusta tavoitteesta. Ympäristöraatiin kuuluvat oppilaat suunnittelevat hävikkiruokaviikkojen ohjelmaa.	Valmis ✓
Kehittyvä ilmastotyö	Osallistuva vaikuttaminen. Lapset ja nuoret havaitsevat elinympäristössään kehittämiskohteita ja oppivat vaikuttamisen keinoja. Ilmastonmuutoksen syyt, seuraukset ja hidastamisen keinot.	Opetuksessa tutustutaan perusasioihin ilmastonmuutoksesta. Ympäristöraadissa harjoitellaan osallistuvaa vaikuttamista.	Valmis ✓
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Oppilaat osallistuvat kierrätyksen järjestämiseen koulussa. Oppilaat oppivat lisää kierrätyksestä.	Kierrätysastiat luokkiin tarpeen mukaan.	Valmis ✓

	<p>Koulun hankintojen ympäristövaikutusten tiedostaminen.</p> <p>Henkilökunnan työkäytäntöjen ympäristövaikutusten tiedostaminen.</p>	<p>Oppilaiden ja henkilökunnan osallistuminen koulun jätehuollon ja kierrätyksen suunnitteluun.</p> <p>Kierrätysmateriaalin käyttöä koulussa.</p> <p>Ympäristöraatiin kuuluvien oppilaiden hyödyntäminen kierrätyksen järjestämisessä.</p> <p>Monistamisen järjeistäminen.</p> <p>Työmatkaliikkuminen, etäkokoukset.</p>	
--	---	--	--

Sääksjärven yläkoulu, vuosiluokat 7-9

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	<p>Oppilaat osallistuvat kierrätyksen järjestämiseen koulussa.</p> <p>Oppilaat oppivat lisää kierrätyksestä.</p> <p>Koulun hankintojen ympäristövaikutusten tiedostaminen.</p> <p>Henkilökunnan työkäytäntöjen ympäristövaikutusten tiedostaminen.</p>	<p>Kierrätysasiat luokkiin tarpeen mukaan.</p> <p>Oppilaiden ja henkilökunnan osallistuminen koulun jätehuollon ja kierrätyksen suunnitteluun.</p> <p>Kierrätysmateriaalin käyttöä koulussa.</p> <p>Ympäristöraatiin kuuluvien oppilaiden hyödyntäminen kierrätyksen järjestämisessä.</p> <p>Monistamisen järjeistäminen.</p> <p>Työmatkaliikkuminen, etäkokoukset.</p>	Valmis ✓
Kehittyvä ilmastotyö	<p>Osallistuva vaikuttaminen. Lapset ja nuoret havaitsevat elinympäristössään kehittämiskohteita ja oppivat vaikuttamisen keinoja.</p> <p>Ilmastonmuutoksen syyt, seuraukset ja hidastamisen keinot.</p>	<p>7.-9. luokkien maantiedon opetussuunnitelma: Kerrataan perusasiat ja syvennetään tietämystä ilmastomuutoksen mekanismeista.</p> <p>Ympäristöraadissa harjoitellaan osallistuvaa vaikuttamista.</p>	Valmis ✓

Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	<p>Hävikkiruoan määrän seuraaminen ja vähentäminen.</p> <p>Tietoisuuden lisääminen, mitä vaihtokutuksia hävikkiruoalla on.</p>	<p>Hävikin punnitseminen.</p> <p>Hävikin määrän seurantaviikot, jolloin palkinto saavutetusta tavoitteesta.</p> <p>Ympäristöraatiin kuuluvat oppilaat suunnittelevat hävikkiruokaviikkojen ohjelmaa.</p>	Valmis ✓
---	--	--	-------------

Varhaiskasvatuspalvelut

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Eheä maan- käyttö ja kestävä liikenne	<p>Kestävä liikkuminen</p> <p>Tehdään vain tarpeellisia matkoja, suositaan julkista liikennettä ja kimppekyytejä, suunnitellaan matkustamista, kuljetaan jalan tai pyörällä, yhdistellään eri kulkumuotoja, valitaan ympäristöystävällisempi polttoaine tms.</p>	<p>Varhaiskasvatuksen liikuntajelppien osaamista hyödynnetään aktiivisesti niin henkilöstön kuin lasten hyvinvoinnin lisäämiseksi.</p> <p>Varhaiskasvatuksessa järjestetään erilaisia liikuntatapahtumia asiakasperheille.</p> <p>Lähiympäristöön kohdistuvat retket tehdään lasten kanssa pääosin kävellen.</p> <p>Varhaiskasvatusyksiköiden johtajat viettävät kokonaisen päivän yksikössä, jolloin turhat siirtymät päivän aikana jäävät pois.</p> <p>Suosimme Teams-palavereita, jolloin vältytään turhilta siirtymiltä.</p>	Valmis ✓
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	<p>Tuodaan ympäristö- ja ilmastokasvatusta/-asioita esiin omassa työnteossa aktiivisesti lapsille ja huoltajille, sekä kuntalaisten kanssa asioidessa.</p> <ul style="list-style-type: none"> Vihreä lippu päiväkodit 	<p>Varhaiskasvatuksen lapsille toteutetaan säännöllisesti Kierrätysseikkailu -peliä, jonka avulla opetellaan kestävän kehityksen taitoja ja kierrätystä.</p> <p>Siivouspuolen kanssa tehdään aktiivisesti yhteistyötä kierrätyksen osalta - jäteastioita lisätty jokaiseen päiväkotiin.</p> <p>Huoltajille järjestetty infotilaisuuksia kestävän kehityksen asioista ja myös huoltajat ovat päässeet osallistumaan Kierrätysseikkailu -peliin.</p> <p>Valtakunnallinen ja paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma ohjaavat kestävän kehityksen toteuttamista varhaiskasvatuksessa.</p>	Valmis ✓

		Varhaiskasvatuksessa toimii aktiivinen kestävän kehityksen työryhmä ja jokaisessa päiväkodissa on KeKe -vastaava.	
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Kestävät hankinnat varhaiskasvatuksessa ja materiaalitehokkuus.	<p>Hyvä hankinta on sosiaalisesti, ympäristöllisesti ja ekonomisesti kestävä.</p> <p>Hankinnoilla voidaan vaikuttaa niin ihmisoikeusky-symyksiin kuin ympäristön hyvinvointiin.</p> <p>Pyritään tukemaan hankinnoilla ympäristöystävällisesti tuotettuja tuotteita.</p> <p>Aina kartoitetaan hankinnan todellinen tarve sekä onko tarve ostaa omaa, vai onnistuisiko esimerkiksi lainaaminen tai vuokraaminen.</p>	Valmis

Yhteisöpalvelut

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssi- viisas ku- luttami- nen ja tuotanto	<p>Kestävät hankinnat ja tuotteiden laadun huomioiminen hankinnoissa sekä energiatehokkuus.</p> <p>Kuntalaisten hiilijalanjäljen pienentämistavoitteeseen liittyvän informaation jakaminen kuntalaisille</p>	<p>Suositaan ympäristöystävällisiä, kierrätettyjä ja energiatehokkaita materiaaleja ja laitteita. Mm. led-valaistus, vähemmän kiertävän kirjastoaineisto muovittamatta jättäminen. Hankinnoissa ja rakennushankkeissa energiatehokkuus ja kestävä kehitys yhdeksi pisteytyskriteeriksi.</p> <p>Yhteisöpalveluiden HINKU-viestintä ja tapahtumat kytketään valtakunnallisiin tapahtumiin ja tempauksiin kuten, Earth Hour, Read Hour, Liikkujan viikko, Pyöräilyviikko, Kulttuuripyöräily, Kulttuuripolut. Aktiivisen kuntalaisuuden edistäminen ylläpitämällä saavutettavia liikuntapaikkoja, lähikirjastoja ja lähikulttuurikohteita.</p>	Toteutuksessa, aikataulussa
Resurssi- viisas ku- luttami- nen ja tuotanto	Palvelujen ja työtapojen kehittäminen, esim. etäosallistumismahdollisuuksien parantaminen. Uusien palveluiden käyttöönotto. Asiakkaiden opastaminen digitaalisten palveluiden pariin.	Lomakkeiden ja asianhallinnan digitalisointi. Etäpalaverit, etäosallistuminen ja muut etämenetelmät osana uutta työkulttuuria. Yhteisöpalveluiden asiakkaille suunnattujen digitaalisten aineistojen kehittäminen ja lisääminen, esim. koulutamme yhteisöjä esittelemään toimintaansa videomuodossa. Sosiaalisen median monipuolinen hyödyntäminen osana viestintää ja vuorovaikutusta.	Toteutuksessa, aikataulussa

Eheä maan- käyttö ja kestävä liikenne	Mahdollistetaan kuntalaisten aktiivista elämäntapaa tarjoamalla kulttuurihyvinvointia ja arkiliikkumista edistäviä saavutettavia palveluita. Tavoitteena arkiliikkumisen lisääminen, mahdollisuus käyttää palveluita sekä osallistua eri ikäisille suunnattuihin tapahtumiin ja tilaisuuksiin eri puolilla kuntaa.	Jatketaan yhteistyötä yhdyskunnan palvelualueen kanssa perustetussa työryhmässä, joka mm. edistää alueiden suunnittelua vapaa-aikanäkökulma huomioiden. Huomioidaan palvelutuotannossa eri ikäryhmät. Yhteisöpalveluiden tiivistyvä yhteistyö, tuoden uusia palveluita lähemmäksi kuntalaisia, esim. lähikirjastojen yhteyteen. Kattava kirjastoverkko, pääkirjasto sekä kaksi lähikirjastoa ja kirjasto-auto yhteistyössä Valkeakosken kanssa.	Toteutuksessa, aikataulussa
---------------------------------------	--	---	--

Yhdyskuntalautakunta

Yhdyskunnan palvelualueen hallinto ja seudulliset palvelut

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssiviisas kulluttaminen ja tuotanto	Kokoukset pyritään pitämään etäkokouksina aina kun se on mahdollista.	Kokouksista vähintään 25 % pidetään etäkokouksina.	Valmis

Tilat ja rakennuttaminen

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Eheä maan- käyttö ja kestävä liikenne	Edistämme työmatkapyöräilyä lisäämällä turvallisia polkupyörän säilytyspaikkoja kunnan kiinteistöille ja kartoittamalla sosiaalitulojen puutteet. Lisäämme suunnitelman mukaisesti sähköautojen latauspisteitä kunnan kiinteistöille, joissa vähintään 20 autoa paikkaa. Laki edellyttää tämän toteutuvan vuoteen 2024 mennessä.	Kartoitetaan puutteet ja toteutetaan tarvittavat muutokset vähintään kahdessa kiinteistössä. Lisätään sähköautojen latauspisteitä vähintään kolmen sellaisen kiinteistön pysäköintialueelle, joissa on yli 20 pysäköintipaikkaa.	Toteutuksessa, ei aikataulussa
Kehittyvä ilmasto-työ	Kulutusseurannan parempi hyödyntäminen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä.	KIESI-hankkeessa valittujen seitsemän kiinteistön osalta kasvihuonekaasupäästöt vähenevät 10 %.	Toteutuksessa, aikataulussa

Kehittyvä ilmastotyö	Puurakentamisen edistäminen ja hiilijalanjäljen pienentäminen korjaushankkeissa.	Uuden kunnan puurakentamishankkeiden mukaisesti tarkastelemme myös korjausrakennushankkeissa puurakentamisen mahdollisuuden.	Valmis
----------------------	--	--	---

Maankäytön suunnittelu

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Eheä maankäyttö ja kestävä liikenne	Aluetehokkuuden nostaminen täydennysrakentamisella ja uuden asutuksen sijoittuminen joukko-liikennereittien läheisyyteen.	Asemakaavoja laaditaan ensisijaisesti joukkoliikennereittien varteen ja asemanseuduille. Osa pientalotonteista on pieniä ja rakennusoikeus voi olla maltillinen, jotta rakennuksia on taloudellista rakentaa, ylläpitää ja lämmitteä. Edistetään rakentuneiden pientalotonttien jakamista soveltuvilla alueilla.	Valmis
Resurssivii- sas kulut- taminen ja tuotanto	Ilmastoystävällisen rakentamisen edistäminen kaavoituksella	Pyritään kaavallisilla keinoin lisäämään puun käyttöä rakentamisessa sekä edistää soveltuvissa kohteissa korjaavaa rakentamista purkamisen sijasta.	Valmis
Sopeutuva kaupunkiseutu	Hulevesien huomioiminen kaavoituksessa.	Kaavoitushankkeessa tutkitaan ja määritellään kaavatasoon nähden riittävällä tavalla hulevesien hallinta.	Valmis

Yhdyskuntasuunnittelu ja kunnossapito

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Kehittyvä ilmastotyö	Osana Tampereen kaupunkiseudun kävelyn ja pyöräliikenteen kehittämissuunnitelmaa: Laaditaan pyöräliikenteen tarkennettu verkkosuunnitelma ja toteuttamissuunnitelma.	Pyöräilyn verkkosuunnitelman laatiminen.	Toteutuksessa, aikataulussa
Kehittyvä ilmastotyö	Kartoitetaan puistometsäkohteet ja laaditaan niille hoitoluokitus sekä päivitetään metsäsuunnitelma.	Kartoitetaan puistometsäkohteet. Laaditaan hoitoluokitus. Päivitetään metsäsuunnitelma.	Toteutuksessa, ei aikataulussa

Rakennus- ja ympäristövalvonta

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Sopeutuva kaupunkiseutu	Luonnon monimuotoisuuden suojelu kunnan yhdyskuntarakenteen laajentuessa.	Sääksjärven osayleiskaavaan liittyvä ekologisen kompensaation pilottihanke yhdessä kaavoituksen ja Tampereen kaupunkiseudun kanssa.	Toteutuksessa, aikataulussa
Kehittyvä ilmastotyö	Energiatehokkuuden ja uusiutuviin energiamuotoihin siirtymisen edistäminen kuntalaisten keskuudessa.	Järjestetään Tampereen kaupunkiseudun kanssa energianeuvontatilaisuuksia kuntalaisille.	Valmis
Eheä maankäyttö ja kestävä liikenne	Edistetään arkiliikkuamiseen liittyvää kävelyä ja pyöräilyä.	Edistetään Tampereen kaupunkiseudun kävelyn- ja pyöräilyn ohjelman toimeenpanoa (Käpy 2.0) laatimalla pyöräilyn tavoiteverkostelvitä yhdessä yhdyskuntasuunnittelun, kaavoituksen ja liikuntapalveluiden kanssa.	Toteutuksessa, aikataulussa

Konserniyhtiöt

LEMPÄÄLÄN VESI OY

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Jätevesiviemärin vuotovesien vähentäminen	Viemärin vuotovesien vähenevän trendin jatkaminen oikein kohdistetuilla saneerauksilla. Pidemmän ajan tavoitteena on, että viemärin vuotovedet ovat vuonna 2025 alle 25 %.	Toteutuksessa, aikataulussa
Uudistuva energiantuotanto ja kulutus	Uusiutuvan energian hyödyntäminen rakennuksissa ja ajoneuvoissa	Keskitytään ajoneuvohankinnoissa sähkö- tai kaasukäyttöisiin mahdollisuuksien mukaan. Lisätään aurinkoenergian hyödyntämistä vesihuollon rakennuksissa.	Toteutuksessa, aikataulussa
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Vesijohdon vuotovesien vähentäminen	Lisätään vesijohdon aluemitäuspisteitä, jotta mahdollisiin vesihuoltovuotoihin päästään reagoimaan mahdollisimman nopeasti.	Toteutuksessa, aikataulussa

LEMPÄÄLÄN LÄMPÖ OY / LEMPÄÄLÄN ENERGIA OY

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Uusiutuvaan energiaan pohjautuva hajautetun energiajärjestelmän vakiintunut toimintaympäristö energiayhteisömallilla	Energiayhteisön pelisääntöjen tekeminen ja uusiutuvan energiantuotannon lisääminen energiayhteisöalueella.	Toteutuksessa, ei aikataulussa
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	80 % kaukolämmöstä tuotetaan uusiutuvilla luonnonvaroilla	Uusiutuvien polttoaineiden lisääminen ja tuotantokapasiteetin ylläpitäminen	Toteutuksessa, aikataulussa
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Energiahuoltovarmuuden takaaminen kestävillä energiamuodoilla.	Uusiutuvien energiakaasujen hankinta ja vaihtoehtoisten tuotantomuotojen yhdistäminen.	Toteutuksessa, ei aikataulussa

LEMPÄÄLÄN VUOKRAKODIT OY

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Kiinteistöjen energian ja vedenkulutuksen pienentäminen	Ajantasainen kulutusseuranta	Valmis
Kehittyvä ilmastotyö	Kaikissa kiinteistöissä lajittelumahdollisuus 7 keräysjakeelle (seka-, bio-, paperi, kartonki, lasi-, metalli- ja muovijäte)	Jätepisteiden uudelleen järjestely/uusiminen. Kiinnitetään huomiota myös huoneistotasolla lajitteluastioihin, jotta lajittelu olisi asukkaalle mahdollisimman helppoa.	Valmis

LEMPÄÄLÄN KEHITYS OY

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Kehittyvä ilmastotyö	Osallistumme yhdessä kunnan kanssa ilmastokampanjoihin.	Osallistuminen esim. Earth Hour -kampanjaan.	Valmis

LEMPON PARKKIKIINTEISTÖT OY

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Sopeutuva kaupunkiseutu	Toisen pysäköintitalon suunnittelu on alkanut	Suunnittelu on työn alla 31.12.2022	Valmis

LEKITEK OY

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Kaasun käytön lisääntyminen	Keskitytään ajoneuvohankinnoissa kaasukäyttöisiin ajoneuvoihin mahdollisuuksien mukaan.	Valmis
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Hanaveden käytön vähentyminen kunnan kiinteistöissä.	Kiinteistöjen pihat pestään järivedellä ja yhteistyössä tilatoimen kanssa mietitään vaihtoehtoja muun vedenkulutuksen pienentämiseksi. Esimerkiksi virtaamiensäätö ha-noissa.	Toteutuksessa, aikataulussa
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Kierrätyksen parantaminen ja ympäristötietoisuuden lisääminen.	Kierrätys kunnan kiinteistöillä tehostuu yhteistyössä tilatoimen kanssa ja järjestämme henkilöstöllemme ympäristökoulutusta.	Toteutuksessa, ei aikataulussa